

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. KOVO 12 D. NUTARIMO NR. 206
„DĖL KRITERIJŲ, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ
ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMAI SAUGOTINIEMS, SĄRAŠO PATVIRTINIMO
IR MEDŽIŲ IR KRŪMŲ PRISKYRIMO SAUGOTINIEMS“ PAKĖITIMO“ PROJEKTO
(TAP NR. 18-197(2); TAIS NR. 17-14004(3))**

2018-05-15 Nr. NV-1230

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – pakeisti kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams (kurių kirtimui ir (ar) genėjimui reikalingas savivaldybės nustatyta tvarka išduodamas leidimas).

3. Dabartinė situacija:

- 2008 metais nustatyti kriterijai nebeatitinka aktualijų;
- padaugėjo želdinių niokojimo atvejų, susijusių su nepakankamomis teisės akto taikymo galimybėmis: kertami seni vertingi medžiai privačiuose sklypuose, naikinamos istorinės pakelių alėjos, niokojami kapinių medžiai, nepagrįstai masiškai keičiami gatvių medžiai, trūksta teisinio apibrėžtumo tvarkant melioracijos sistemas ir kt.

4. Projekto esmė – siūloma pakeisti kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams, atsižvelgiant į jų ekologę ir estetinę vertę, medžio kamieno skersmenį ir medžių augimo vietą, ir išvardinti, kurioje vietoje augantys ir kurie medžiai nepriskiriami saugotiniams.

Esminiai pakeitimai:

- **pertvarkytas kriterijų grupavimas** atsižvelgiant į Žemės įstatymo nuostatas (teritorijos klasifikuojamos pagal žemės naudojimo paskirtį ir būdus) ir Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas (pagal apsaugos zonų ir juostų klasifikaciją);
- **didinami saugotinių medžių skersmens reikalavimai, išskiriami vertingi želdiniai** (pvz. šiuo metu visi medžiai ir krūmai, augantys privačiuose žemės valdose miestuose ir miesteliuose yra saugotini (išskyrus privačiuose namų valdose). Projektu saugotinais nustatomi kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose privačioje žemėje mieste augantys ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 20 cm skersmens (1,3 m aukštyje));
- **nustatomi skirtingi medžių skersmens reikalavimai atsižvelgiant į žemės nuosavybės formą** - privačiuose sklypuose saugotinais skelbiami vidutiniškai 8–10 cm didesnio skersmens medžiai nei valstybinėje ar savivaldybių žemėje, siekiant surasti balansą tarp privataus sklypo savininko teisės laisvai spręsti, ką sodinti ir kada kirsti, ir visuomenės intereso;
- **saugotiniams nepriskiriami:**
 - medžiai ir krūmai, įrašyti į Invazinių Lietuvoje organizmų rūšių sąrašą;

- medžiai, kurių gyvybinės funkcijos pažeistos (pvz. nudžiūvę, nulaužti, apdege) arba auga vietose, kuriose neturėtų augti (pvz. ant pastatų, pamatų, inžinerinių statinių, energetikos objektų), kelia grėsmę saugumui;
- medžiai, kurių šaknys pažeidžia ar gali pažeisti melioracijos statinius;
- medžiai ir krūmai, kuriuos numatyta iškirsti pagal parengtus saugomų teritorijų gamtotvarkos planus, kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentus ar kompleksinių kultūros paveldo objektų ir vietovių tvarkymo planus ir saugomų rūšių apsaugos planus.

5. Derinimas:

- Siekiant suderinti pateiktas pastabas buvo organizuoti pasitarimai su Seimo nario K. Bacvinkos, Susisiekimo ministerijos, Lietuvos automobilių kelių direkcijos, Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Žemės ūkio rūmų, Lietuvos ūkininkų sąjungos, Lietuvos miško savininkų asociacijos atstovais. **Ginčytinų nuostatų neliko.**
- Į Teisingumo ministerijos ir Kultūros ministerijos pastabas **atsižvelgta.**
- **Neatsižvelgta** į Lietuvos Respublikinių būsto valdymo ir priežiūros rūmų siūlymus saugotiniams nepriskirti:
 - iš dalies nudžiūvusius medžius ir krūmus. Siūlymui nepritarta, nes būtų sunku nustatyti kas yra iš dalies apdžiūvęs medis (gal pakaktų tik apgenėti, o ne nupjauti). Galimi piktnaudžiavimo atvejai;
 - augančius arčiau kaip 5 m atstumu nuo daugiabučių gyvenamųjų pastatų sienų ir arčiau kaip 10 m atstumu nuo sienų su langais. Neatsižvelgta, nes miestuose, ypač senamiesčiuose, gyvenamieji pastatai pakankamai tankiai sustatyti, todėl dauguma medžių patektų į nesaugotinų medžių kategoriją ir būtų sunaikinti ekologiniu požiūriu (miestuose) svarbūs elementai (dažniausiai pakanka apgenėti arti pastatų augančius medžius, taip juos išsaugant ir užtikrinant pakankamą patalpų apšvietimą).

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – nutarimo projektas atitinka Vyriausybės programos nuostatą – „89.3. skatinsime medžių urbanizuotoje aplinkoje priežiūros kultūrą, pagrįstą medžio, kaip biologinio subjekto, ekologinių poreikių supratimu ir įvertinimu, užtikrinančiu jo ilgaamžiškumą ir saugumą. Sveiki medžiai – sveikas miestas – sveika gyventojų aplinka ir ateitis;“.

7. Dalykinio vertinimo išvada – siūlytina, rengėjams patikslinus projektą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas techninio pobūdžio pastabas, projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje), prieš tai apsvarsčius tarpinstituciniame pasitarime.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Gina Gajauskienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-05-03

Nr. (12-6)-D8-2418

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Teikiame Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. 206 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ pakeitimo“ projektą (toliau – projektas).

Projektu siekiama pakeisti kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams, t. y. želdiniams, kurie dėl išskirtinių vertingųjų savybių, atitinkamų parametrų, ekologinės ar estetinės vertės yra svarbūs visuomenei ir vietos bendruomenėms ir kurių kirtimui ir (ar) genėjimui reikalingas savivaldybės nustatyta tvarka išduodamas leidimas (nesaugotinus želdinius žemės savininkai, naudotojai ir (ar) valdytojai kerta ar tvarko savo nuožiūra). Priimant galutinį sprendimą dėl saugotinais paskelbtų medžių kirtimo, genėjimo ar želdynų pertvarkymo dalyvauja savivaldybių specialistai, aplinkosaugos ir kultūros paveldo institucijų, visuomenės atstovai (per savivaldybių administracijų sudarytas Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijas).

Savivaldybių specialistų ir visuomenės didėjantis nerimas rodo, kad 2008 metais priimtas Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimas Nr. 206 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ (toliau – nutarimas) nebeatitinka aktualijų. Pastaruoju metu labai padaugėjo želdinių niokojimo atvejų, susijusių su nepakankamomis galiojančio teisės akto taikymo galimybėmis: kertami seni vertingi medžiai privačiuose sklypuose, naikinamos istorinės pakelių alėjos, niokojami kapinių želdiniai, nepagrįstai masiškai keičiami gatvių medžiai, trūksta teisinio apibrėžtumo tvarkant melioracijos sistemas ir kt.

Želdinių kriterijų grupavimas pertvarkytas derinant jį su Žemės įstatymo nuostatomis (teritorijos klasifikuojamos pagal žemės naudojimo paskirtį ir būdus) arba su Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis (atsižvelgta į apsaugos zonų ir juostų klasifikaciją). Projektu nustatomi skirtingi medžių skersmens reikalavimai atsižvelgiant į žemės nuosavybės formą. Skirtingo medžių skersmens privačiuose ir valstybiniuose ar savivaldybių žemės sklypuose taikymas pagrįstas siekiu surasti balansą tarp privataus sklypo savininko teisės laisvai spręsti, ką sodinti ir kada kirsti, ir visuomenės intereso. Projekte nurodyta, kad privačiuose sklypuose saugotinais skelbiami vidutiniškai 8–10 cm didesnio skersmens medžiai nei valstybinėje ar savivaldybių žemėje; tokia diferenciacija pagal nuosavybės formas ir medžių skersmenis siekiama reglamentuoti ne visų, o tik senesnių (dažnai sodintų ankstesnės kartos) ir didesnę ekologinę, socialinę ar estetinę vertę turinčių želdinių kirtimą, įvertinus medžio vietą ne tik privataus sklypo atžvilgiu, bet ir supančiame kraštovaizdyje.

Valstybinėje ir savivaldybių žemėje, taip pat įvairiose apsaugos zonose ir juostose nustatomas 20 cm skersmens dydis sietinas su tuo, kad 20 cm skersmens medžiai (priklausomai nuo medžio rūšies) jau būna vyresni kaip 20–30 metų amžiaus, suformavę lają ir tapę svarbiu vizualiniu akcentu

kraštovaizdyje, t. y. turi tiek vizualinę, tiek ekologinę vertę. Tokio skersmens medžių praktiškai nebegalima persodinti (arba tai labai brangiai kainuoja). Pakrantės apsaugos juostose, kurortuose ar kurortinėse teritorijose valstybinėje ir savivaldybių žemėje, daugiabučių ir gyvenamųjų pastatų, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose valstybinėje ir savivaldybių žemėje, visuomeninės paskirties, rekreacinės ir pan. teritorijose, miestų ir miestelių gatvėse saugotinais medžiais skelbiami nuo 12 cm skersmens, atsižvelgiant į savivaldybių pasiūlymus ir į tai, kad būtent tokio skersmens medžius rekomenduojama sodinti (aplinkos ministro 2011-12-16 įsakymu Nr. D1-983 „Dėl Sodmenų kokybės reikalavimų patvirtinimo“ nustatyta, kad sodinamo medžio kamienas turi būti ne mažesnis kaip 10–12 cm).

Siekiant sumažinti invazinių rūšių neigiamą poveikį vietinių rūšių biologinei įvairovei, projekte nurodoma, kad saugotiniams nepriskiriami medžiai ir krūmai, įrašyti į Invazinių Lietuvoje organizmų rūšių sąrašą. Kad būtų išvengta nesusipratimų, kai saugotinių medžių, kurių gyvybinės funkcijos pažeistos arba auga vietose, kuriose neturėtų augti (ant pastatų, pamatų, inžinerinių statinių, energetikos objektų), taip pat kelia grėsmę saugumui, tačiau jų pašalinimui reikia savivaldybės leidimo, minėtiems atvejams daroma išimtis ir šie medžiai ir krūmai nepriskiriami saugotiniams.

Siekiant išspręsti sureguliuotų upių, kurios melioracijos statinių apskaitoje apskaitytos kaip grioviai, tvarkymo problemas, projekte daromos išimties ir saugotiniams nepriskirti medžiai, augantys ant melioracijos įrenginių ir statinių ir 15 m atstumu nuo jų, kad medžių šaknys nepažeistų įrenginių ir būtų galima užtikrinti melioracijos sistemos veikimą. Atkreiptinas dėmesys, kad šių išimčių nėra galiojančiame nutarime, todėl melioracijos sistemų priežiūros darbai planuojami ir įgyvendinami lėčiau dėl privalomų derinimo procedūrų.

Kad projektas atitiktų Želdynų įstatymą, kuriame nurodoma, kad Vyriausybė skelbia saugotinais ne tik medžius, bet ir krūmus, saugotiniams priskiriami aukštesni kaip 3 m kadagiai (kadagys yra krūmas).

Projektas patikslintas atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės, ministerijų, nevyriausybinių organizacijų, atskirų Seimo narių teiktas pastabas. Vadovaujantis Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994-08-11 nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ 33 punktu, organizuoti pasitarimai su Susisiekimo ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Žemės ūkio rūmų, Lietuvos ūkininkų sąjungos, Lietuvos miško savininkų asociacijos atstovais, surasti problemų sprendimai. Su Lietuvos automobilių kelių direkcija suderinta, kad patvirtinus projektą, bus pakoreguotas aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymas Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatant, kad valstybinės ir vietinės reikšmės kelio juostoje, kelio apsaugos zonoje aukštesni už nuotolį nuo medžio iki kelio saugotini medžiai gali būti kertami (šalinami) neatlygintinai.

Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Teisingumo ministerijos pateiktą pasiūlymą, įvertinti, ar nebūtų tikslinga projektu tvirtinamame sąrašo 2 punkte pateikti nuorodą ir į Saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrųjų įstatyme minimus Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus, patiksliname, kad Lietuvoje aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės ir Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšys, tvirtinamos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“. Minėtu įsakymu tvirtinamos gamtinės buveinės nėra pavieniai augantys medžiai, o išskiriamas ištisos ekosistemos – miškų buveinės, pievų buveinės ir pan. Kai kurios gyvūnų rūšys (šikšnosparniai, vabzdžiai) savo gyvenimo cikle susiję su stambiais pavieniais medžiais, tačiau jų atskirai išskirti netikslinga, kadangi norint nustatyti tokius biologinės įvairovės apsaugai svarbius pavienius medžius reikėtų detalios jų inventorizacijos. Be to, tokie medžiai būna subrendę, parametrais jau atitinkantys saugotino medžio statusą.

Siekiant įvertinti, kaip projektas paveiks savivaldybių atliekamas funkcijas (jos išduoda leidimus saugotinių medžių kirtimui), tuo pačiu įvertinant, kaip projektas paveiks piliečius ir atsižvelgiant į tai, kad Administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims nustatymo ir įvertinimo metodika, Administracinės naštos ūkio subjektas nustatymo metodika netinka šio

projekto įvertinimui (projektas nenumato informacinių įsipareigojimų sukūrimo ar keitimo, nekeičia saugotinių medžių kirtimui reikalingų leidimų išdavimo tvarkos), buvo parengta apklausos anketa ir apklaustos savivaldybės, kiek, jų manymu, padaugės ar sumažės leidimų saugotinių medžių kirtimui atvejų. Susumavus apklausos rezultatus, nustatyta, kad leidimų skaičius sumažės 10 proc. Tai sietina su tuo, kad projektu didinami saugotinių medžių skersmens reikalavimai miestuose, miesteliuose ir kaimuose, taip pat žemės ūkio paskirties žemėje, kita vertus saugotinių medžių kategorijai bus priskiriami augantys valstybinės reikšmės kelio juostoje ir privačiose namų valdose. Tačiau savivaldybių vertinimu, tai nesudarys didelio privačių asmenų leidimų kirsti prašymų padidėjimo, kadangi saugotini bus tik brandų amžių (nuo 30 cm skersmens) pasiekę medžiai.

Su visuomene konsultuojamasi projektą paskelbus Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), pristatant projektą savivaldybių specialistams, suinteresuotiems socialiniams partneriams renginiuose ir diskusijose.

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų departamento (direktorius Donatas Dudutis, tel. 8 5 272 8424, el. p. donatas.dudutis@am.lt) Saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio skyriaus (vedėjas Vidmantas Bezaras, tel. 8 5 278 6537, el. p. vidmantas.bezaras@am.lt) vyriausioji specialistė Rugilė Kičaitė (tel. 8 5 278 6551, el. p. rugile.kicaite@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Vyriausybės nutarimo projektas, 4 lapai.
2. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 2 lapai.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. KOVO 12 D. NUTARIMO NR. 206 „DĖL KRITERIJŲ, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMAI SAUGOTINIEMS, SĄRAŠO PATVIRTINIMO IR MEDŽIŲ IR KRŪMŲ PRISKYRIMO SAUGOTINIEMS“ PAKĖITIMO

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimą Nr. 206 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL KRITERIJŲ, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMAI SAUGOTINIEMS, PATVIRTINIMO IR MEDŽIŲ IR KRŪMŲ PRISKYRIMO SAUGOTINIEMS

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 20 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams (pridedama).
2. Priskirti saugotiniams medžius ir krūmus, augančius ne miškų ūkio paskirties žemėje ir atitinkančius šiuo nutarimu patvirtintą bent vieną nurodytąjį kriterijų.“

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2008-05-03

Tėisės ir personalo departamento
direktore
Agnė Jakstienė

2008-05-02

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206

(2018 m. nutarimo Nr. redakcija)

KRITERIJŲ, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMSI SAUGOTINIEMS

1. Saugotiniems priskiriami medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, (toliau – medžiai ir krūmai), augantys priede nurodytose teritorijose ir atitinkantys priede nurodytus dydžius.

2. Saugotiniems priskiriami medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, (toliau – medžiai ir krūmai), kurie įrašyti į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, Augalų nacionalinių genetinių išteklių sąrašą arba medžiai ir krūmai, kurie yra kultūros paveldo ar vietovių vertingosios savybės.

3. Medžiai ir krūmai neatitinka šio sąrašo 1 punkte nurodyto kriterijaus, jeigu jie yra:

3.1. nudžiūvę, stichinių nelaimių, gaisrų ar avarijų metu išversti, nulaužti, apdegę, žvėrių sužaloti medžiai ir krūmai;

3.2. invazinių rūšių medžiai ir krūmai;

3.3. medžiai ir krūmai, augantys:

3.3.1. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių, inžinerinių statinių;

3.3.2. geležinkelio želdinių apsaugos zonoje aukštesni už nuotolį nuo medžio iki pirmojo bėgio;

3.3.3. energetikos objektų (išskyrus kabelines oro linijas) apsaugos zonose;

3.3.4. pylimo (polderio) priežiūros juostoje, kurios ribos yra po 15 metrų abipus pylimo, melioracijos griovio (išskyrus sureguliuotas upių vagas) šlaituose ir priežiūros juostoje, kurios ribos yra po 15 metrų abipus griovio, drenažo rinktuvo apsaugos juostoje, kurios ribos yra po 15 metrų abipus rinktovo ašies linijos, ant melioracijos statinių ir 15 m atstumu nuo melioracijos statinių ašinės linijos ir žemės užtvankos žemutinio šlaito, kai melioracijos statiniai įtraukti į melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitą, taip pat 15 m atstumu į abi puses nuo drenažo žiočių ir (ar) vandens nuleistuvų įtekėjimo į sureguliuotas upes;

3.4. medžiai ir krūmai, kuriuos numatyta iškirsti pagal parengtus saugomų teritorijų gamtotvarkos planus, kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentus ar kompleksinių kultūros paveldo objektų ir vietovių tvarkymo planus ir saugomų rūšių apsaugos planus.

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

9211-05-03

p. D. Krinickui

Teisės įmonės departamento
direktore

Agnė Jakstienė

20180502

Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, priedas

KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRIESKIRIAM SAUGOTINIEMS

Teritorija	Medžių gentys ir (ar) rūšys; skersmens (1,3 m aukštyje) ir aukščio parametrai
1. Kurortuose ar kurortinėse teritorijose:	
1.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai*. paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m.
1.2. privačioje žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.
2. Pakrantės apsaugos juostoje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos – didesnio kaip 12 cm skersmens. pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, juodalksniai, liepos, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės – didesnio kaip 20 cm skersmens. beržai, gluosniai – didesnio kaip 30 cm skersmens. paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m.
3. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose valstybinėje ir savivaldybių žemėje:	
3.1. mieste	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai*.
3.2. ne mieste	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.
4. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose privačioje žemėje:	
4.1. mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 20 cm skersmens.
4.2. ne mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 30 cm skersmens.
5. Kitos paskirties žemėje visuomeninės paskirties, rekreacinės, bendrojo naudojimo, atskirųjų želdynų teritorijose	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai*. paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m.
6. Kitos paskirties žemėje pramonės ir	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.

sandėliavimo, komercinės paskirties objektų teritorijose	
7. Žemės ūkio paskirties žemėje kituose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose ir rekreacinio naudojimo žemės sklypuose:	
7.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.
7.2. privačioje žemėje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – didesnio kaip 30 cm skersmens.
8. Žemės ūkio paskirties žemėje sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.
9. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.
10. Miestų, miestelių gatvėse	didesnio kaip 12 cm skersmens medžiai*.
11. Kaimų gatvėse	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.
12. Geležinkelio želdinių apsaugos zonoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.
13. Valstybinės ir vietinės reikšmės kelio juostoje:	
13.1. valstybinės reikšmės krašto ir rajoninio kelio juostoje	didesnio kaip 30 cm skersmens medžiai*.
13.2. vietinės reikšmės kelio juostoje	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.
14. Kelio apsaugos zonoje už kelio juostos ribų	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.
15. Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonoje, kitose sanitarinės apsaugos zonose	didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai*.

* – ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, bukai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės.

NUMATOMO TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO VERTINIMO PAŽYMA

Projekto pavadinimas	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. 206 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ pakeitimo“ projektas (toliau – Projektas).
Projekto rengėjas	Aplinkos ministerija
Projekto tikslas	Nutarimo projekto tikslas – nustatyti aiškius kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams, atsižvelgiant į jų ekologinę ir estetinę vertę, medžio kamieno skersmenį ir medžių augimo vietą, ir išvardinti, kurioje vietoje augantys ir kurie medžiai nepriskiriami saugotiniams.

Siūlomo projekto poveikio įvertinimas (teigiamos ir (ar) neigiamos pasekmės)*

Poveikis biologinei įvairovei, žemės ūkiui	Teigiamas. Ne miškų ūkio paskirties žemėje be leidimų bus galima kirsti invazinių rūšių medžius, todėl bus mažinamas svetimžemių rūšių neigiamas poveikis vietinių rūšių biologinei įvairovei. Bus galima be leidimo kirsti medžius, kurių šaknys pažeidžia ar gali pažeisti įvairius melioracijos statinius, todėl bus galima užtikrinti melioracijos sistemos veikimą ir vystyti žemės ūkį. Bus lengviau įgyvendinti gamtotvarkos planus saugomose teritorijose. Gerės kraštovaizdžio kokybė ir ekologinė būklė.
Poveikis valstybės finansams	Nėra.
Poveikis administracinei naštai	Teigiamas. Siekiant įvertinti, kaip projektas paveiks leidimų išdavimo skaičių (padidės/sumažės leidimų išdavimo skaičius), buvo parengta anketa ir apklaustos savivaldybės. Suvedus apklausos duomenis (iš viso buvo vadovaujamasi 48 savivaldybių pateiktais duomenimis), konstatuota, kad priėmus projektą, leidimų išdavimo skaičius sumažės 10 proc. Tai sietina su tuo, kad didinami saugotinių medžių skersmens reikalavimai miestuose, miesteliuose ir kaimuose, taip pat žemės ūkio paskirties žemėje, kita vertus saugotinių medžių kategorijų medžiai bus priskiriami augantys pakelių juostose ir privačiuose namų valdose. Tačiau savivaldybių vertinimu, tai nesudarys didelio privačių asmenų leidimų kirsti prašymų padidėjimo, kadangi saugotini bus tik brandų amžių (nuo 30 cm skersmens) pasiekę medžiai. Taip pat pažymėtina, kad savivaldybėms nereikės išduoti leidimų kirsti pažeistus, invazinių rūšių ir labai plonus (iki 12 cm skersmens augančius valstybinėje žemėje) medžius, nes jie bus nesaugotini. Šią funkciją (leidimų išdavimą kirsti saugotinus medžius ne miškų ūkio paskirties žemėje) savivaldybės atlieka ir dabar, kadangi ji reglamentuojama Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 straipsnyje.

Kita svarbi informacija

Realijų numatomo teisinio reguliavimo alternatyvų nėra.

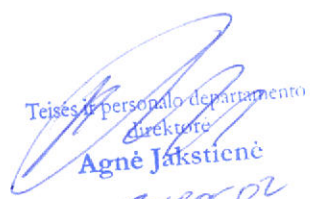
Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nepriėmus Nutarimo projekto būtų sudėtingiau užtikrinti biologinės įvairovės apsaugą nuo invazinių rūšių agresyvumo, melioracijos sistemos veikimą, įgyvendinti gamtotvarkos planus saugomose teritorijose, kiltų visuomenės nepasitenkinimas dėl masiško želdinių kirtimo.

Informacija apie asmenį ir instituciją, atsakingą už poveikio vertinimą

Vardas ir pavardė	Rugilė Kičaitė
Pareigos	Vyriausioji specialistė
Institucija (padalinys)	Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos ir miškų departamento Saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio skyrius
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	8 5 2786551; rugile.kicaite@am.lt

 Aplinkos ministras
 Kęstutis Navickas
 2019-05-23

 Teisės ir personalo departamento
 direktorė
 Agnė Jakstienė
 2019-05-23

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. KOVO 12 D. NUTARIMO NR. 206 „DĖL
KRITERIJŲ, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO
PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMAI SAUGOTINIEMS, SĄRAŠO PATVIRTINIMO IR
MEDŽIŲ IR KRŪMŲ PRISKYRIMO SAUGOTINIEMS“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)
(TAP NR. 18-197(2)) (TAIS NR. 17-14004(3))**

2018-05-08 Nr. NV-1174

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projekto pagrindu Vyriausybei priėmus nutarimą numatoma keisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymą Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, siūlome Nutarimo projekte numatyti vėlesnę teisės akto įsigaliojimo datą.

2. Nutarimo projektu numatomų patvirtinti Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, (toliau – Kriterijų projektas) 1 punkte prieš žodį „priede“, Kriterijų projekto 3 punkte vietoj žodžių „šio sąrašo“ turėtų būti įrašyti žodžiai „šių kriterijų“.

3. Atsižvelgiant į tai, kad Kriterijų projekto 1 punkte buvo įsivestas trumpinys, Kriterijų projekto 2 punkte turėtų būti išbraukti žodžiai „augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, (toliau – medžiai ir krūmai)“.

4. Kriterijų projekto 2 punkte po žodžių „kultūros paveldo“ turėtų būti įrašytas žodis „objektų“ (Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 2 straipsnio 40 dalis).

5. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme ir Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343, vartojamas formuluotes ir siekiant įgyvendinti teisėkūros aiškumo principą, siūlome patikslinti Kriterijų projekto 3.3.3 papunktyje vartojamą formuluootę „kabelines oro linijas“.

6. Atsižvelgiant į tai, kad pylimo (polderio) priežiūros juostos, melioracijos griovio priežiūros juostos, drenažo rinktuvo apsaugos juostos ribos yra nustatytos žemės ūkio ministro tvirtinamuose melioracijos techniniuose reglamentuose, siūlome jų dydžių nenurodyti Nutarimo projekto 3.3.4 papunktyje.

7. Kriterijų projekto 3.4 papunktyje prieš žodžius „vietovių tvarkymo planus“ siūlome įrašyti žodžius „kultūros paveldo“ (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 2 punktas).

8. Siūlome patikslinti Nutarimo projektą taip, kad Nutarimo projektu numatomo patvirtinti dokumento ir šio dokumento priedo pavadinimai nesutaptų.

9. Atsižvelgiant į tai, kad Kriterijų projekto priede pateiktoje lentelėje nurodyti ne tik medžiai, bet ir krūmai, siūlome šios lentelės antrojo stulpelio pavadinime po žodžio „Medžių“ įrašyti žodžius „ir krūmų“.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Rimvydas Pilibaitis